

САРЫН МЭДЭЭНИЙ ДҮГНЭЭЛТ V САР

2026 ОН

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ СТАТИСТИК МЭДЭЭЛЛИЙГ ӨМНӨХ ОНЫ МӨН ҮЕТЭЙ ХАРЬЦУУЛАХАД**

№	Үзүүлэлт		Нэгж	2025 он	2026 он	Өсөлт бууралт	
1	Төрсөн эх		Бодит тоо	459	417	-42	
2	Амьд төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	463	414	-22	
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд		Бодит тоо	2	5	3	
			1000 нийт төрөлтөд	4.3	12	7.7	
4	Эхийн эндэгдэл		Бодит тоо	0	0	0	
			100 000 амьд төрөлтөд	0	0	0	
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/		Бодит тоо	13	10	-3	
			1000 амьд төрөлтөд	28	24	-4	
6	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/		Бодит тоо	11	8	-3
				1000 амьд төрөлтөд	23.8	19.3	-4.5
	Үүнээс:	Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/		Бодит тоо	10	5	-5
				1000 амьд төрөлтөд	21.6	12	-9.6
				Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	90.9	62.5	-28.4
		Үүнээс:	Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/	Бодит тоо	6	4	-2
				Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	60	80	20
				Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/	Бодит тоо	4	1
			Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	40	20	-20	
	7	Перинаталь эндэгдэл		Бодит тоо	8	9	1
Нийт төрөлтөд				17.4	21.5	4.1	
8	Нийт нас баралт		Бодит тоо	142	165	23	
9	Эмнэлгийн нас баралт		Бодит тоо	48	43	-5	
			Хувь	33.8	26	-7.8	
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт		Бодит тоо	9	18	9	
			Хувь	18.7	41.8	23.1	
11	Жирэмсний эрт хяналт		Хувь	92.7	90.5	-2.2	
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо		Бодит тоо	7847	7185	-662	
13	Ор хоног		Бодит тоо	6.3	6	-0.3	
14	Халдварт өвчин		Бодит тоо	795	756	-39	
			10 000 хүнд	103	95.7	-7.3	

1.ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

1.1Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны эхний 05 дугаар сарын байдлаар 417 эх амаржиж, 414 хүүхэд мэндэлсэн ба төрөлт өмнөх оны мөн үеэс 42 тохиолдлоор буурсан байна. Амьд төрсөн **414** хүүхдийн:

Эрэгтэй нь
220 буюу **53.1%**

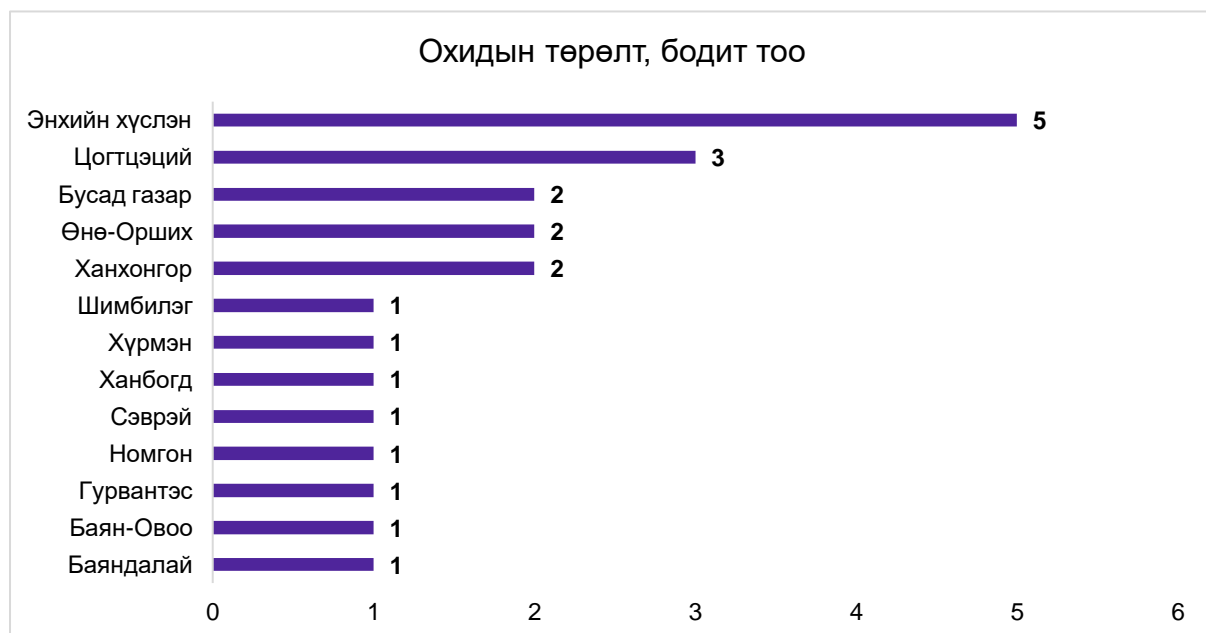
Эмэгтэй нь
194 буюу **46.9%**

Амьгүй төрөлт 5 бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн байна. 2500 граммаас доош бага жинтэй 17 амьд нярай төрсөн нь нийт амьд төрөлтийн 4.1%-ийг эзэлж байна.

Төрсөн эхчүүдийн 91,8% нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. Нийт төрөлтийн 0.5 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байгаа ба Даланзадгад, Ханбогд сумдуудад бүртгэгдсэн байна. Эхийн эндэгдэл ба ноцтой хүндрэл бүртгэгдээгүй байна.

2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд **94** буюу **22.5%**-ийг эзэлж байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс **24** тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нийт төрөлтийн 22 буюу 5.2 хувийг охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 10 бүртгэгдсэн бөгөөд онош болон байршлаар нь авч үзвэл:

№	Нас	Хүйс	Нас барсан газар	Онош
1	0	Эм	БОЭТ/ Мандал-Овоо/	Хөгжил гүйцээгүй нярай P07.2 Нярайн амьсгал гачаалын хам шинж P22.0
2	8 сар 13хоног	Эм	Ханбогд	2 уушгины хатгалгаа цочмог явцтай хүнд хэлбэр
3	10 сар 8хоног	Эм	Гурвантэс	Уушгины хатгалгаа цочмог явцтай
4	2 сар 21 өдөр	Эм	Манлай	Шалтгаан тодорхойгүй, Амьсгалын замын цацалт, бүтэлт
5	3 нас 8 сар	Эм	Цогтцэций /Архангай/	Зам тээврийн осол
6	0	Эр	Гурвантэс /Хөвсгөл/	Нярайн амьсгал гачаалын хам шинж P22.0
7	1 нас 5 сар	Эм	БОЭТ /Гурвантэс/	Лимфолейкоз, тодорхойгүй
8	0	Эр	Цогтцэций	Нярайн амьсгал гачаал, тодорхойгүй P22.9
9	0	Эр	БОЭТ/ Өнө-Орших/	Нярайн амьсгал гачаалын хам шинж P22
10	15 өдөр	Эр	БОЭТ/ Энхийн хүслэн/	Нярайн ишемийн шалтгаант энцефалиопати P91.6

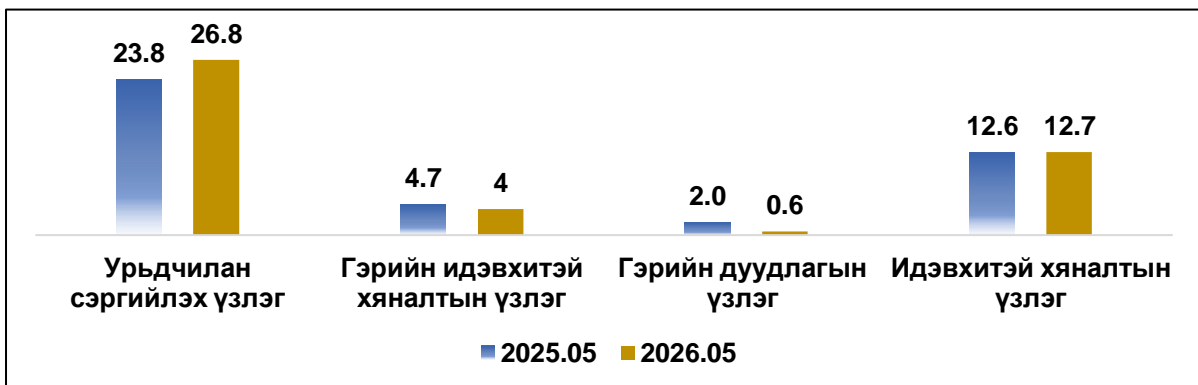

2.ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1 Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар **201063** үзлэг хийгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 12,570 үзлэгээр өссөн байна. Нийт үзлэгийн 26.8 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 12.7 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 0.6 хувийг гэрийн дуудлагын үзлэг тус тус эзэлж байна.

Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад идэвхтэй хяналтын үзлэг 0.1 хувиар, урьдчилан сэргийлэх үзлэг 3 хувиар тус тус өссөн бол, гэрийн дуудлагын үзлэг 1.4 хувиар, гэрийн идэвхтэй хяналтын үзлэг 0.7 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

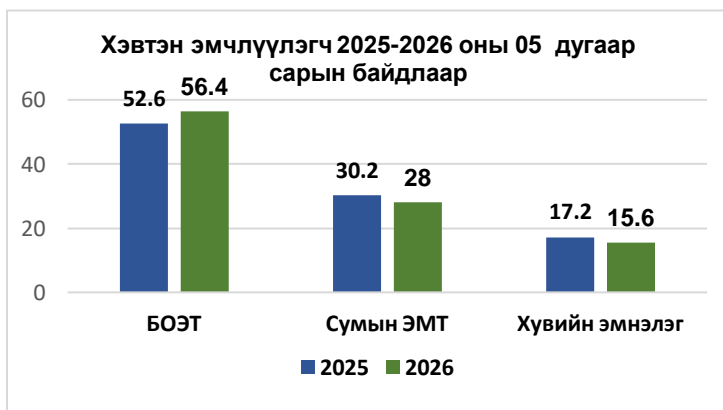

Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар

№	Сум/Өрх	Нийт үзлэг	Үүнээс					Бүртгэгдсэн өвчлөл	
			Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Өвчний учир амбулаторт	Идэвхтэй хяналт	Гэрийн идэвхтэй хяналт	Гэрийн дуудлага	2025 он	2026 он
1	Баяндалай	3350	938	1209	791	343	69	835	663
2	Баян-Овоо	3061	2282	382	164	193	40	263	374
3	Булган	683	104	342	192	38	7	55	51
4	Гурвантэс	5324	2106	2218	952	30	18	1221	1607
5	Мандал-Овоо	875	567	279	16	3	10	413	193
6	Манлай	2908	1196	856	625	149	82	554	582
7	Номгон	3245	1992	967	170	39	77	551	695
8	Ноён	3564	1645	1460	180	182	97	324	447
9	Сэврэй	2090	785	1029	65	125	86	321	399
10	Ханбогд	6570	1963	4546	42	0	19	958	903
11	Ханхонгор	1414	724	589	6	20	75	506	530
12	Хүрмэн	1576	693	466	54	327	36	115	116
13	Цогт-Овоо	4348	2666	1526	34	66	56	91	267
14	Цогтцэций	11971	903	8188	2209	210	461	2738	2278
15	БОЭТ	81167	16390	50330	14425	15	7	25369	24035
16	ХХЭМБ	31513	5000	25747	756	1	9	5223	7424
17	ӨЭМТ-үүд	36668	13439	12038	4933	6210	48	6752	6204
18	Цэргийн анги	736	672	58	5	1	0	0	70
19	Нийт	201063	54065	112230	25619	7952	1197	46289	46838

2.2 Хэвтэн үйлчлүүлэгчдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар 7185 хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 662 хүнээр буурч, дундаж ор хоног 6 байна.

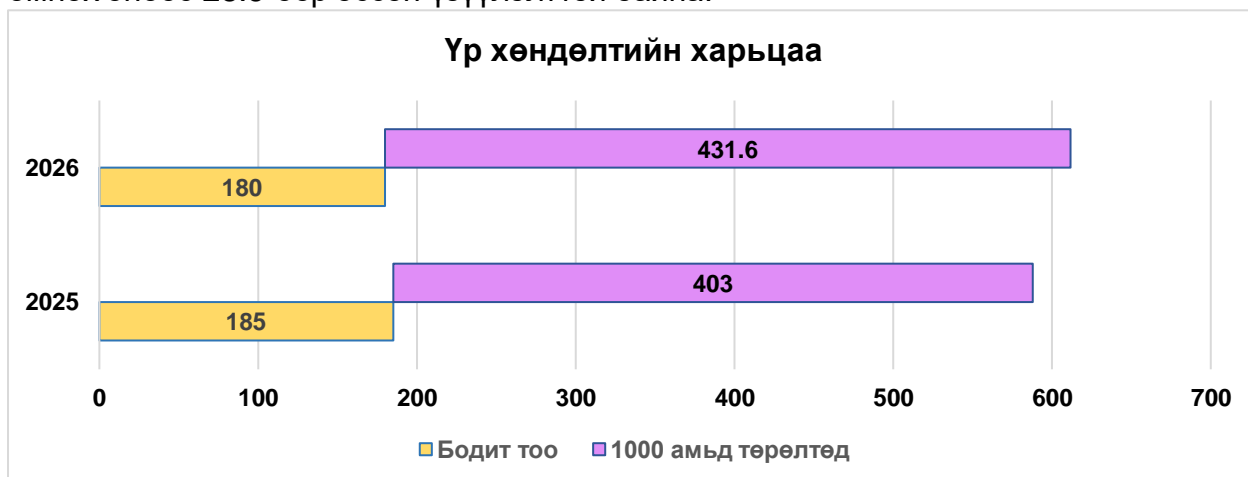
Нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 56.4 хувь нь БОЭТ-д, 28 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд, 15.6 хувь нь хувийн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна.

2.3 Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд

№	ЭМБ	Орны тоо	Орны фонд ашиглалт	Дундаж орхоног	Орны эргэлт
1	Баяндалай	12	53.8	8.4	6.4
2	Баян-Овоо	12	59.0	6.9	8.6
3	Булган	10	17.6	7.0	2.5
4	Гурвантэс	17	87.2	6.1	14.4
5	Мандал-Овоо	9	28.6	6.0	4.8
6	Манлай	12	47.2	6.3	7.5
7	Номгон	11	49.0	6.5	7.5
8	Ноён	12	54.3	6.3	8.6
9	Сэврэй	12	25.3	4.7	5.4
10	Ханбогд	37	69.8	6.5	10.7
11	Ханхонгор	9	47.4	7.0	6.8
12	Хүрмэн	10	66.7	7.3	9.2
13	Цогт-Овоо	13	48.3	5.5	8.8
14	Цогтцэций	45	67.9	5.9	11.5
15	БОЭТ	264	90.9	5.9	15.3
16	ХХЭМБ	129	54.8	6.3	8.7
17	ӨЭМТ-д	9	0.0	0.0	0.0
18	Цэргийн анги	24	0.3	6.0	0.0
19	Өмнөговь	647	48.2	6.0	7.6

2.4 Үр хөндөлт:

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар 180 үр хөндөлт бүртгэгдэж, өмнөх оноос 5 тохиолдлоор буурч, 1000 амьд төрөлтөд 431.6 болж өмнөх оноос 28.6-оор өссөн үзүүлэлттэй байна.

Өсвөр насны охидын үр хөндөлт 10 буюу нийт үр хөндөлтийн 5.5% бөгөөд бодит тоогоор өнгөрсөн оны мөн үзүүлэлттэй адил /10/ байна. **/Бо-1,Мн-1,Цц-1, Эх-3,Шб-1,Цц-1, Хх-1, Өо-1/** сумдад охидын үр хөндөлт бүртгэгдсэн байна.

Нийт үр хөндөлтийн 104 буюу 57.8%-ийг эмээр, 76 буюу 42.2%-ийг багажаар хийсэн байна.

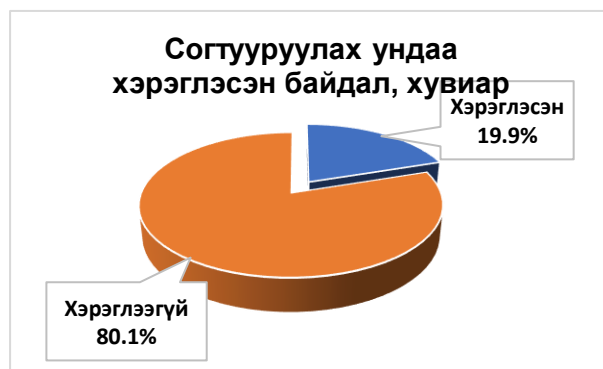
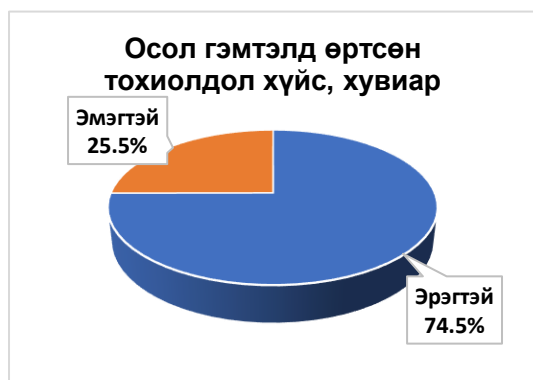
2.5 Түргэн тусламжийн дуудлага:

2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар түргэн тусламжийн 4953 дуудлага бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 387 тохиолдлоор өссөн. Нийт дуудлагын 728 буюу 14.7 хувийг алсын дуудлага, 534 буюу 10.8 хувийг осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байна.

№	Сум/Бوэт	Түргэн тусламжийн дуудлага			Бүх дуудлагад эзлэх хувь	Алсын дуудлагын эзлэх хувь	Осол, Гэмтлийн дуудлагын эзлэх
		Бүгд	Алсын дуудлага	Осол, гэмтлийн			
1	Баяндалай	69	19	8	1.4	0.4	0.2
2	Баян-Овоо	40	24	2	0.8	0.5	0.04
3	Булган	14	14	0	0.3	0.3	0.0
4	Гурвантэс	212	92	21	4.3	1.9	0.4
5	Мандал-Овоо	111	35	4	2.2	0.7	0.1
6	Манлай	104	22	9	2.1	0.4	0.2
7	Номгон	66	53	1	1.3	1.1	0.02
8	Ноён	45	27	4	1	0.5	0.1
9	Сэврэй	86	83	6	1.7	1.7	0.1
10	Ханбогд	133	73	21	2.7	1.5	0.4
11	Ханхонгор	168	79	7	3.4	1.6	0.14
12	Хүрмэн	135	53	4	2.7	1.1	0.08
13	Цогт-Овоо	97	42	15	2.0	0.8	0.3
14	Цогтцэций	461	35	55	9.3	0.7	1.1
15	БООТ	3164	77	377	63.9	1.6	7.6
16	Шимбилэг	32	0	0	0.6	0.0	0.0
17	Өнө-орших	6	0	0	0.1	0.0	0.0
18	Энхийн хүслэн	10	0	0	0.2	0.0	0.0
19	Нийт	4953	728	534	100	14.7	10.8

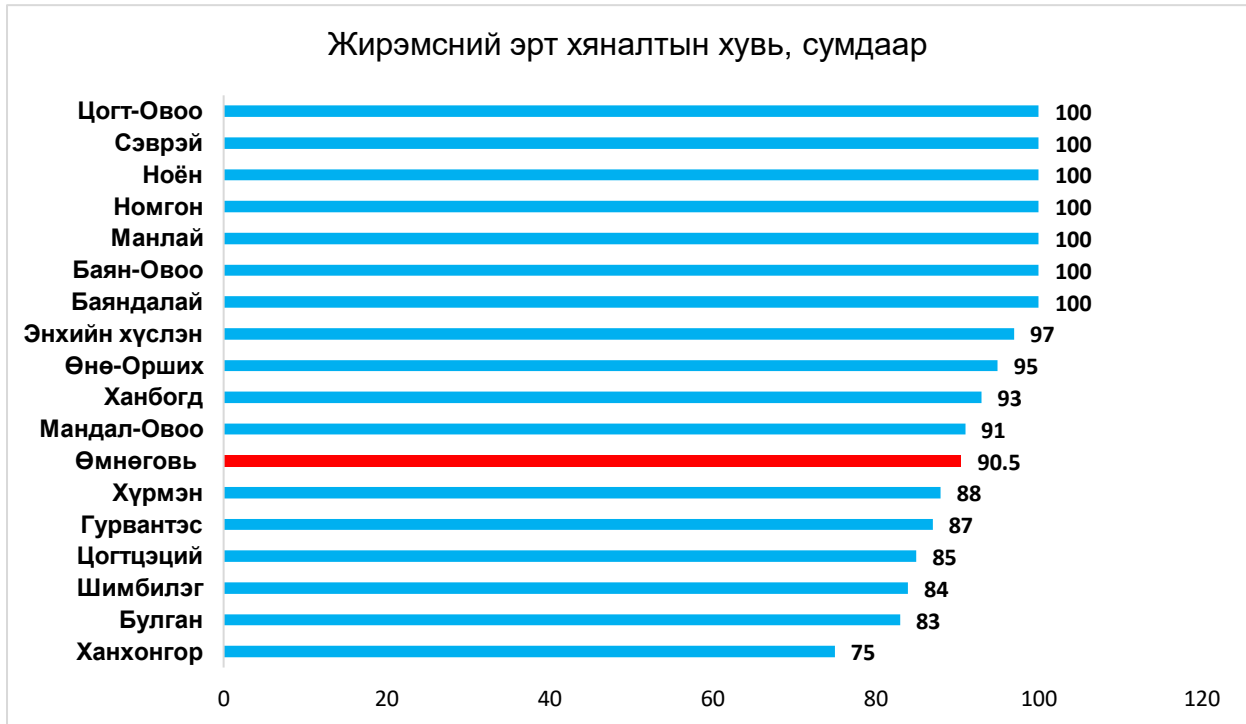
2.6 Осол гэмтэл

2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар осол гэмтлийн 796 өвчлөл бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 148 тохиолдлоор өссөн байна. Осол гэмтэлд өртсөн тохиолдлын 74.5% (593) нь эрэгтэй, 25.5% (203) нь эмэгтэй байна.

2.7 Жирэмсэн үеийн тусламж үйлчилгээ:

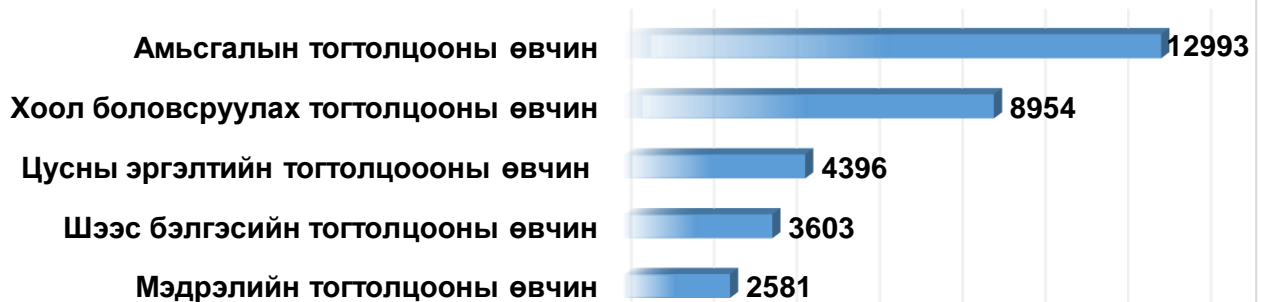
2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар 539 жирэмсэн эмэгтэйчүүдийг хяналтад авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 38 жирэмснээр буурсан байна. Жирэмсний эрт үеийн хяналт **90.5%** болж, өмнөх оны мөн үеэс **2.2%-р** буурсан. Шинээр хяналтанд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн БЗДХ-ыг илрүүлэх шинжилгээнүүдээс трихомониаз-6, тэмбүү-7 бүртгэгдсэн байна.

3. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН:

Халдварт бус өвчний 46838 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 549 тохиолдлоор өсч, 10000 хүн амд 5867 болж өмнөх оны мөн үеэс 146-р буурсан байна.

ТЭРГҮҮЛЭХ ӨВЧЛӨЛ ЭХНИЙ 05 ДУГААР САРЫН БАЙДЛААР

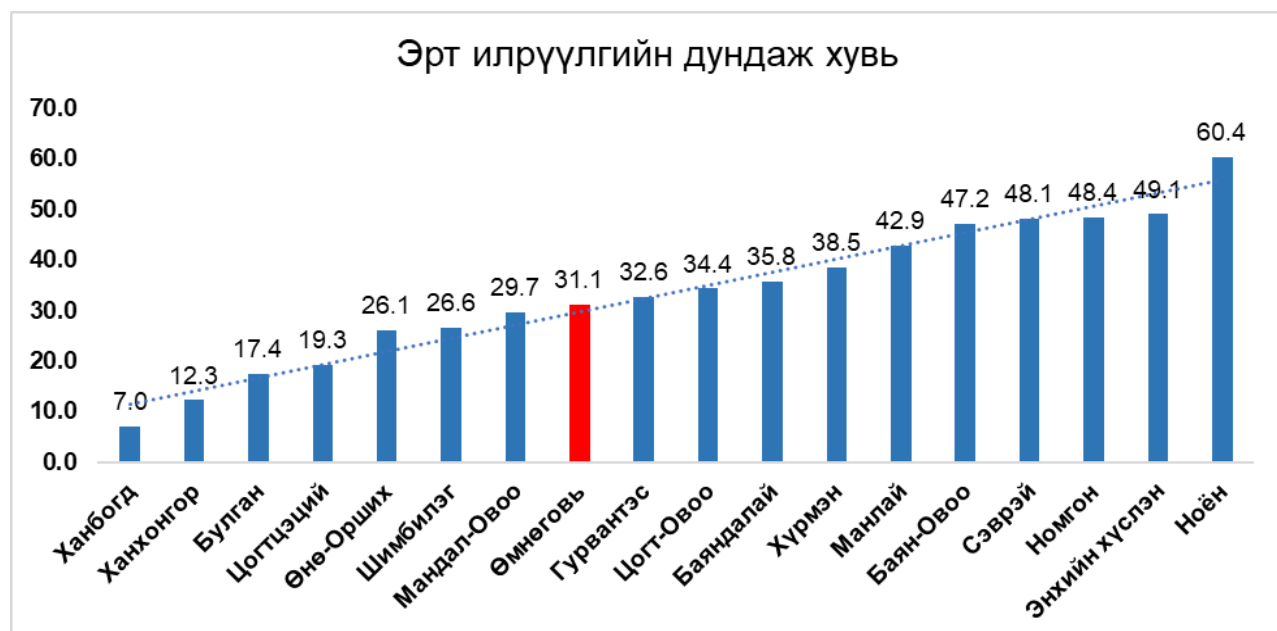
3.1 Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг, үзлэгийн мэдээ:

Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэгт 18-аас дээш насны 27.207 хүн хамрагдахаас

8323 буюу 30.6 хувь нь хамрагдсан байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр 715 давтан үзлэгийн 22 хүнд буюу 3 хувьд нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна.

Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт 35-аас дээш насны нийт 7493 буюу 33.2 хувь нь хамрагдсан байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр 599 давтан үзлэгийн 11 хүнд буюу 1.8 хувьд нь чихрийн шижин өвчний онош батлагдсан байна.

Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/				Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ				Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн				Дундаж хувь
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	
1	Баяндалай	984	319	32.4	655	197	30.1	1037	272	26.2	102	34	33.3	295	168	56.9	35.8		
2	Баян-Овоо	721	375	52.0	496	408	82.3	905	508	56.1	67	14	20.9	232	57	24.6	47.2		
3	Булган	900	151	16.8	900	151	16.8	607	151	24.9	71	0	0.0	309	88	28.5	17.4		
4	Гурвантэс	2586	702	27.1	1493	608	40.7	2395	869	36.3	276	71	25.7	695	231	33.2	32.6		
5	Мандал-Овоо	801	158	19.7	501	159	31.7	740	198	26.8	60	18	30.0	229	92	40.2	29.7		
6	Манлай	967	441	45.6	858	336	39.2	1100	463	42.1	139	60	43.2	392	174	44.4	42.9		
7	Номгон	1090	657	60.3	760	577	75.9	1210	583	48.2	88	23	26.1	290	92	31.7	48.4		
8	Ноён	874	629	72.0	592	534	90.2	870	597	68.6	86	32	37.2	364	123	33.8	60.4		
9	Сэврэй	630	327	51.9	431	207	48.0	814	423	52.0	101	51	50.5	291	111	38.1	48.1		
10	Ханбогд	1875	337	18.0	2030	101	5.0	2290	19	0.8	560	26	4.6	390	26	6.7	7.0		
11	Ханхонгор	1112	222	20.0	1112	171	15.4	1131	127	11.2	94	6	6.4	376	32	8.5	12.3		
12	Хүрмэн	891	275	30.9	624	236	37.8	780	411	52.7	93	19	20.4	271	137	50.6	38.5		
13	Цогт-Овоо	986	356	36.1	670	266	39.7	1044	402	38.5	104	15	14.4	316	136	43.0	34.4		
14	Цогтцэций	3000	472	15.7	2800	100	3.6	3500	749	21.4	400	169	42.3	1600	220	13.8	19.3		
Сумын дүн		17417	5421	31.1	13922	4051	29.1	18423	5772	31.3	2241	538	24.0	6050	1687	27.9	28.7		
15	Шимбилэг	3040	831	27.3	2832	831	29.3	2560	671	26.2	684	86	12.6	1920	723	37.7	26.6		
16	Өнө-Орших	2413	628	26.0	2800	602	21.5	2150	796	37.0	362	34	9.4	1230	447	36.3	26.1		
17	Энхийн хүслэн	4337	1443	33.3	3022	2009	66.5	2460	1019	41.4	524	162	30.9	1826	1338	73.3	49.1		
Өрхийн дүн		9790	2902	29.6	8654	3442	39.8	7170	2486	34.7	1570	282	18.0	4976	2508	50.4	34.5		
Нийт дүн		27207	8323	30.6	22576	7493	33.2	25593	8258	32.3	3811	820	21.5	11026	4195	38.0	31.1		

4. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 165 нас баралт бүртгэгдсэн ба өмнөх оны мөн үеэс 23 тохиолдлоор өссөн байна.

Нийт нас баралтын 102 /61.8%/ нь эрэгтэй, 63 /38.2%/ нь эмэгтэй байна.

Нийт нас баралтын 26% нь эмнэлэгт нас барсан ба 18 тохиолдол буюу 41.8 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна.

Нас баралтын түвшин 10000 хүн амд 20.9 байна. Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 23 бүртгэгдэж нийт нас баралтын 13.9 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 10000 хүн амд ногдох осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 2.9 байна.

5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Халдварт өвчний 756 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 95.7 байна. Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт бүртгэгдээгүй.

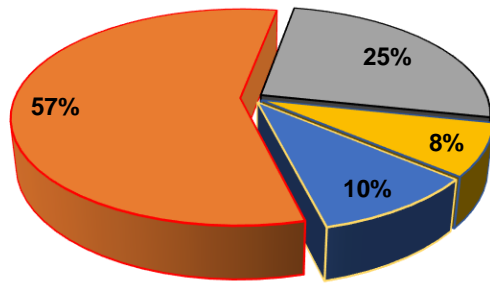
Халдварт өвчний бүтцийн хувьд авч үзвэл:

Нийт халдварт өвчний 57%-ийг амьсгалын замаар дамжих халдвар эзэлж байна. **Үүнд:** Сүрьеэ-6, улаан эсэргэнэ-23, салхинцэцэг-272, гар хөл амны өвчин-120, улаан бурхан-9 тус тус бүртгэгдсэн байна.

БЗДХ-ын 79 буюу 41% нь тэмбүү, 63 буюу 33% нь заг хүйтэн, 24 буюу 12% нь трихомониаз, 26 буюу 14% нь бусад өвчлөл байна.

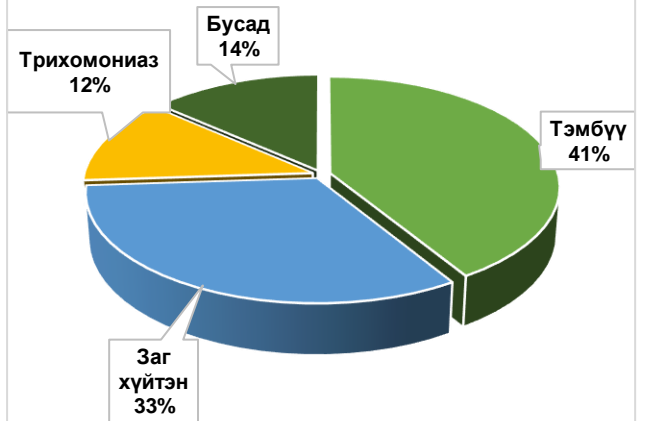
БЗДХ нийт халдварт өвчний 36 буюу 18.7%-ийг өсвөр насныхан эзэлж байна.

Нийт халдварт өвчин

- Гэдэсний халдварт өвчин
- Амьсгалын замын халдвар
- Бэлгийн замаар дамжих халдвар
- Бусад

БЗДХ-ийн эзлэх хувь

- Тэмбүү
- Заг хүйтэн
- Трихомониаз
- Бусад

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. Өмнөх оноос жирэмсний эрт үеийн хяналт 2.2%-иар, төрөлт 42 тохиолдлоор тус тус буурсан байна.
2. Гэрийн төрөлт 2 тохиолдол бүртгэгдсэн ба нийт төрөлтийн 0.5 хувийг эзэлж байна.
3. Амьгүй төрөлт өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор өссөн байна.
4. 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 3 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.
5. Аймгийн хэмжээнд 2026 оны 05 дугаар сарын байдлаар 180 үр хөндөлт бүртгэгдэж, өмнөх оноос 5 тохиолдлоор буурч, 1000 амьд төрөлтөд 431.6 болжөмнөх оноос 28.6-оор өссөн үзүүлэлттэй байна. Өсвөр насны охидын үр хөндөлт 10 буюу нийт үр хөндөлтийн 5.5% бөгөөд бодит тоогоор өнгөрсөн оны мөн үзүүлэлттэй адил /10/ байна.
6. Осол, гэмтлийн дуудлага өнгөрсөн оны мөн үеэс 131 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна.

МЭДЭЭЛЭЛ БЭЛТГЭСЭН:

ХШҮМХ-ийн мэргэжилтэн Ш.Нарандалай, М.Отгонцэцэг

ХОЛБОО БАРИХ:

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

70533587

umnugoviemg@gmail.com